

ravno tako tudi predlog Groholskijev, ki je hotel upliv Rusov na Balkanu omejen imeti. Vse to bilo je zavrženo, voditelji ustavovercev so od lastnih prijateljev dobili sramotno breco in prav debelo zaušnico. Nekatere je to tako zabolelo, da so poslanstvo za delegacije odložili n. pr. jud Kuranda, brbljavi Schaupt itd. Gledé Berolinskoga miru so ustavoverci uže rep potegnili nazaj, bržčas bodo jednako storili zastran vojaške postave, katere še niso podaljšali, čeravno je to uže storil ogerski državni zbor. Naš finančni minister tirja, naj se mu dovoli za 20 milijonov izdati zlate rente, 40 milijonov papirne rente, t. j. državni dolg pomnožiti za 60 milijonov, ogerski minister grof Szapary pa zahteva dovoljenja za izdanje 40 milijonov zlate rente, da poplača 22 milijonov, katere je Ogerska pri judu Rothschildu izposodila in uže potrošila. Za ogerske davkeplačilec prihaja čedalje bolj hudo. V novem letu baje sedanji državni zbor ne bo več sklican; nove volitve pa bodo meseca marca. Na to nam treba uže sedaj misliti. Zopet je slišati, da bo grof Potocki dobil nalog sestaviti novo — ustavoversko ministerstvo! — Iz Tridentinskoga na Tirolskem se mnogo ljudi seli v južno Ameriko, ovi teden se je odpeljalo 400 oseb. — Tiroleci so iz večih mest generalu Filipoviču doposlali zahvalnico, da je tako razumno in slavno premagal Turke in kristijane rešil izpod krutega več stotinetnega jarma! Tudi Hrvati delajo tako, mesto Varaždin je slavnega generala imenovalo za častnega meščana! Bosenski poslaniki bili so od cesarja v Budimpeštu častno sprejeti in na obed povabljeni. Med poslaniki je Sarajevski župan Pasič-beg, ki je izročil pismo, v katerem Bosnijaki prosijo, naj jih svitli cesar sprejmejo kot zanaprej vselej verno udane državljane. Cesar so jim odgovorili, da bodo za vse po očetovski skrbeli. Pri obedu so se prijazno s poslaniki razgovarjali, zlasti o kupčijskih zadevah. Iz Budimpešta se vrača mnogo poslanikov domov nad Zagreb, drugi pa nad Dunaj, Trst in Spljet. Magjari in Hrvati se utegnejo porazumiti; Tisza je baje hrvatskim poslancem obljubil Dalmacijo. Djakovački škof Strosmajer bil je te dni pri papežu v Rimu in je sedaj na Dunaju; pravijo da zarad katoliških zadev v Bosni. Za stavljenje katoliške cerkve v Zenici so svitli cesar darovali 500 fl. V Sarajevu vnel se je hud požar, ki je precej mesta pokončal. Zboleli ljudje v Bosni in Hercegovini pogosto umirajo, v Sarajevu po 10—15 na den, to pa večjidel vsled hudega legarja. V veliki bolenišnici na Čengič-agejevi pristavi blizu Sarajeva sedaj ni nobenega ranjenega ali bolenega Slovenca več!

Vnanje države. Italijanski kralj išče novih ministrov, ki bi mu pomagali vsled neverstva, oduševstva in uboštvu razdevano kraljevstvo vladati. Laška kraljica včasih vendar v kako cerkvo pogleda sedaj, ko je zdvijan socialista jenega moža očitno na ulici zabosti htel, kralja pa nikoli ni videti

v biši božji. — Na Francoskem mora čuden red biti, ker tamošnji freimaurerski ministri nič ne storijo dijakom, kateri svoje profesorje s grdim zvižganjem, če ti kaj verskega čuta pokažejo, motijo in iz učilnic tirajo; ministri še take profesorje celó iz službe podijo. — Voditelj nemških katoličanov, Windhorst, je v pruskem državnem zboru nasvetoval, naj se šolske sestre pustijo, kder še niso iztirane. Lutrovski minister Falk je pa srdito odgovoril, da za las ne odjenja od „kulture borbe“, t. j. od preganjanja katoličanov. Na to je Windhorstov predlog bil zavržen. To kaže, da Nemčija ne dobi verskega miru, dokler bo nemški cesar imel take ministre! V Darmstadtu je vsa rodbina velikega vojvode na vratni vnetici zbolela, ena princesinja je umrla z nadvojvodinjo vred, hčerjo angleške kraljice! Bismark je z avstrijskimi poslaniki dogovoril novo kupčijsko nagodbo, ki bo pa samo eno leto veljala! — Stari Viljem je baje zopet papežu pisal! — Grki iščejo 60 milj. na posodo za vojniške priprave. — Albanci hočejo od sultana odstopiti. — Bolgari bodo 6. jan. volili prvokrat svojega kneza! Turškega finančnega uradnika Schmida (Nemca v turški službi) pa, ker je hotel davkarijske denarje pobirati, so takoj pregnali! V Carigradu je nastala velika rabuka izstradanih ljudi, sultan je mislil, da ga hočejo ubiti, in je tedaj mnogo sumljivih služebnikov dal ubiti, zapreti ali iz mesta izgnati. Z Angleži pa kuje novo nagodbo, izročiti jim hoče več trdnjav in mest, angleški kramarji pa mu bodo z denarji pomagali, Vsled tega se Rusi in Angleži čedalje bolj pisano gledajo. V Aziji marširajo 3 ruski generali vedno bliže proti Afganistanu, namreč Lomakin, Abramov in Ivanov. — Angleže v Afganistanu stiskavajo zima in bolezn. Jihovi oddelki malo prodirajo, marveč delajo šance v soteskah, kder so se ugnezdili. Ne upajo dalje, dokler si za seboj ne napolnijo dovolj veliko magacinov s živežem in strelivom. Afgani se zbirajo v Kandaharu! Čuti je, da baje Angleži ulovljene Afgane vesijo. No, to kaže, da so Angleži pravi zavezniki turških divjakov!

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

Osek, nemški Eseg, šteje do 2600 hiš in 20,000 prebivalcev. Rokodelstvo ni toliko znamenito ali trgovina s žitom in kožami je velike važnosti. Mnogo bi pridobilo mesto, ako bi hotela vlada železnico omisliti iz Oseka v Brod. Morebiti bi šlo, ako bi se Magjari ne protivili s vsemi štirimi. (Naposled so se Magjari udali, vendar tako da so nam ugodno železuico iz Siseka v Banjoluko zabranili, do Broda pa sebi na korist železnico potegnili ne iz Oseka, ampak 6 ur niže od

Dalje, kder je blizu čez Donavo most Alfölske železnice, ki prihaja globoko iz Magjarije — iz Szegedina. Zabranjena železnica iz Siseka v Banjoluško škoduje hrvatske, kranjske in štajerske kupčiji in je kriva, da vojaki v Bosni veliko več stanejo in še pogosto pomanjkanje trpijo, ker se jim iz Dalmacije in Srbije ne more vse potrebno hitro in točno dopošiljati. Ur.) Okolico mestno krasijo košati drevoredi in pa trije veliki vrtovi: Pejačevićev, cesarski in mestni. Prvi, podoben Schwarzenbergovemu v Beču, je bogat na krasnih iztočnih cvetlicah in drevescih, kakor palmah, oleandrih, kaktusih, figovih in pomerančnih drevesih itd. —

Cerkev je katoliških 5; edna nezedinjenih Grkov, in židovski tempel. Ta je, kristijanom na sramoto — najlepši in najveličastniši. Jdnakega še v Beču ni najti. Stane pa veliko tisoč in tisoč gold., kterih je še neki skoro polovica na dolgu. Ali Izraeliti bodo že skrbeli, da poravnajo dolg; vsaj imajo po večem vso trštvo v svojih rokah; kakor tudi najbogatejše štacune, najkrasnejše kavane in najlepša stanovanja. To je prava kuga za Slavonijo, da se po njenih mestih izvoljeno ljudstvo tako naseljuje in udomačuje. Ž njim dohaja največ tujega, zato škodljivega življa v deželo. Čudno je vsakako, da ravno v Avstriji židovi cvetò, kakor češnje v maju. Neke novine so pisale l. 1875., da pride na 15 prebivalcev v Beču 1 žid. Izmed 360 advokatov je 300 in izmed 400 zdravnikov tudi okoli 300 izraelskih. Dve najvažnejši reči javnega življenja: časnikarstvo in denar, sta v njihovi pesti. Ali kako počenjajo ti moževi, da postajajo nagloma taki bogatini? Nedavno je še bil marsikteri sub, da mu je bilo lahko skozi rebra novine brati, ali sedaj že dohaja jegovo premoženje do 100 tisoč goldinarjev. „So li delali in se potili? So vstajali za rano zjutra in pozno v noč pri svetilnici posedavali? Prenašali li so glad, vročino, zimo z vozniki, ali so vezali metlje in drva po hostah cepali in zbirali? Zasukali so kedaj kako kladivo, cepec, iglo, sekiro ali šilo? So li držali za plug, za brano, so kopali v vinogradih, so sadili krompir, kosili travnike, so li žagali, pilili, politirali, tesali, zbijali? Ali so služili domovini le s tem, da so bili na železnici stražaji? Ne, tega ne, tega vsega ne, vsega milijonkrat ne. In vendar so bogatejši, mnogo bogatejši od kristijanov. Kako je prišlo, da konj ni dobil ovs, kterega si je prislužil, med tem ko je vragljiva mrha, ki ni uda stegnila, žakelj s vsem ovsem na-se potegnula! Tako je prišlo po zvijačah in vragolijah židov in po zaslepljenosti kristijanov. Poslednji naj bi si zapomnili, da nikoli ne začnejo s prvimi barantije; da od njih nikdar ne izposodijo denarjev, da jim ničesar ne zaupajo. Ni treba sicer žida sovražiti, tudi on je tvoj bližnji. Kedar ga najdeš v revah in stiskah — pa ne bode se tako lahko prigodilo — bodi mu usmiljen Samaritan. Drugače pa ga pusti pri miru. On naj hodi svojo pot in ti svojo.“ Tako se svarijo v

neki knjižici kristijani pred židovi na Nemškem, kar velja tudi za naše kraje posebno za Slavonijo.

Za izobraženje mladine Osečanske skrbè: „glavna gradska učiona“, gimnazija in realka. Podučilni jezik je hrvatski, kterega se morajo tudi židovski otroci učiti, kar jim neki zelo preseda, posebno onim na realki, kterih je nadpolovična večina. Na dalje najdeš v Oseku dve tiskarni. V „Sandor-ovi“ se tiskata dva hrvatska lista: Branislav, ki izbaja sredo, petek in nedeljo pod uredništvom g. Martina Polić-a, in „Glasnik biskupije Džakovačko-Sriemske“, kterega je lastnik ordinarijat v Džakovu, urednik pa g. dr. Josip Kuhner. Kakor čujem, zalaga ta list največ urednik sam in pa vladika veleznani Josip Juraj Strosmajer, ki je rojen Osečan, sin priprostih staršev. Edini mu brat Matija že počiva od l. 1841. na pokopališču v Gornjem mestu, kder mu je postavil biskup lep spomenik „iz bratske ljubavi.“ (Dalje prihod.)

Smešničar 51. Jezična žena, mati še bolj jezične hčeri, je nekokrat budo nevoljna bila, ter svojemu moževi jezno djala: ljubi Bog, kako hudoben jezik ima najina hčer, hotla bi sedaj vedeti, od katerega izmed naju da ga je dobila, od mene ali od tebe? Mož jej mirno zavrne: od tebe gotovo ne, kajti ti ga še zdaj imaš! A. F.

Razne stvari.

(Svitli cesar) so 200 fl. darovali za stavljenje novega šolskega pošlopja pri sv. Jerneju v Razvanjem in za steze Ribnici 100, Soboti in Trofinu 200 fl.

(Cesarjevič Rudolf) se je v Pragi pri streljanju v kiši ranil med palec in kazalec leve roke; rana srečno celi!

(Zvon) lepoznanški list s podobami; V. tečaj izbaja po dvakrat na mesec; vsaka številka z izvirno podobo; „galerija slovenskih pesnikov z životopisi; pesmi, povesti, zgodovinski, naravoslovni, lepoznanški in dr. spisi. Naročnina 5 gl. za vse leto; 2 gl. 50 kr. za pol leta. Naslov: Redaction des „Zvon“, Wien, Währing, Herrengasse 74.

(Prekmurski Slovenci) so zgubili svoj edini politični list. „Priatelj“ kojega je uredoval g. Augustič Imre, prenehal je izhajati.

(V štacuno vdrl) so trgovcu g. Šornerju v Šoštanju ter ukradli 100 fl. v denarjih:

(Mlin in kovačnica pogorela) je pri sv. Petru v Savinjski dolini.

(Častno srenječanstvo) podelilo se je v Trbovljah g. Eichelterju, ki izstopi iz službe pri Trboveljski družbi za kopanje premoga!

(Bankovce ponarejal) je fotograf Koller v Konjicah; sodnija mu je ovo obrtnijo zabranila!

(Srenja Kaniška) pri Ptuju je razdrta, nekaj nje pripade mestu, ostanek pa bo posebna srenja z imenom: Vrstje!